

Plzeňský kraj

PLZEŇSKÝ KRAJ

číslo 8 | září 2023 | ročník XXI | www.plzensky-kraj.cz

Marie Horáčková:
Při lukostřelbě se dá i relaxovat

OBSAH

	Úvodní slovo
03	Zemřel první rektor ZČU Jiří Holenda Prosba ke čtenářům
04	Zelená Hora bude opět chloubou kraje Plasy skrývají poklady Dožínky Plzeňského kraje
05	Hromadná doprava už není „socka“
06	Klatovská nemocnice nově pomůže s alergiemi Kraj podpoří seniory a osoby se zdravotním postižením
07	Školáci můžou opět soutěžit
08	Rozhovor s Marií Horáčkovou
10	Kraji to na plátně sluší Bednář, nožír a pivo
11	Soutěž památka Plzeňského kraje zná své vítěze ITEP se vrací v září
12	Hydepark
14	Pozemkové úpravy krajiny chrání a zkrášlují

#potkejautora

pravidelné setkávání se spisovateli

Jan Novák | 4. 10. | 17:00

Kateřina Tučková | 16. 11. | 17:00

František Müller | 6. 12. | 17:00

Studijní a vědecká knihovna
Plzeňského kraje
Smetanovy sady 2

Plzeňský kraj, Škroupova 1760/18, 301 00 Plzeň
IČO: 70890366

Redakční rada: Markéta Čekanová, Helena Frintová,
Eva Mertlová, Patrik Pátek, Inesa Plassová,
Jindra Radová, Štěpánka Szabó

Náklad: 265 000 ks

Datum vydání: 18. 9. 2023

Místo vydání: Plzeň

Grafická úprava: NAVA Tisk s.r.o.

E-mail: redakce@plzensky-kraj.cz

Distribuce výtisků zdarma

Foto na titulní straně:

Martin Floušek / olympijskytytym.cz

Neoznačené články jsou redakčními materiály.

11. – 15. 10. 2023
EUROPE YOUTH SERIES
CZECH OPEN PLZEŇ

Sportovní hala Krašovská

ETTU European Table Tennis Union
ČESKÝ STOLNÍ TENIS

NÁRODNÍ SPORTOVNÍ AGENTURA Město Plzeň PLZEŇSKÝ KRAJ JOOLA PLZEŇSKÁ TEPLAŘENSKÁ ibis SD sped WPA Bidfood

Vážení čtenáři, obyvatelé Plzeňského kraje, září je zvláštní měsíc. Přestože do konce kalendářního roku zbývají ještě čtyři měsíce, školákům jejich rok právě začíná. V pravidelném Hyde Parku jsme se proto s kolegy zastupiteli zamysleli nad situací ve středním školství. Koreponduje s potřebami zaměstnavatelů a uplatněním mladých na trhu práce, nebo vyrábíme absolventy na sklad? To jsou vážné otázky, na které je třeba neustále hledat odpovědi.

Ke škole patří také soutěžení a poměrování sil v nejrůznějších disciplínách a oborech. Nabízíme vám proto na následujících stránkách i přehled soutěží, do nichž se mohou zapojit třeba i vaše děti.

A září přináší i novou kulturní a společenskou sezonu. Tu v naší nabídce reprezentuje třeba tradiční veletrh cestovního ruchu ITEP nebo výstava přibližující místa, na nichž se natáčely známé filmy a seriály. Pozveme vás i na Noc vědců, což je báječná akce pro všechny zvědavé a přemýšlivé děti i dospělé.

Věřím, že se s chutí začnete i do rozhovoru s Marií Horáčkovou. Já osobně mám rozhovory v magazínu i v Podcastech Plzeňského kraje moc rád. S každým z nich jsem o trošičku víc hrdý, že právě v našem regionu žijí tak báječní, zajímaví a inspirativní lidé, že zrovna oni jsou naši sousedé. Možná i vy máte ve svém okolí někoho takového. Seznamte nás s ním.

Rudolf Špoták,

společně s Radou Plzeňského kraje

Zemřel první rektor ZČU Jiří Holenda

Ve věku 90 let zemřel v pondělí 28. srpna doc. RNDr. Jiří Holenda, CSc., poslední rektor bývalé Vysoké školy strojní a elektrotechnické a první rektor její nástupkyně, Západočeské univerzity v Plzni.

Jiří Holenda vystudoval roku 1959 Matematicko-fyzikální fakultu Univerzity Karlovy v Praze, jako učitel matematiky a fyziky působil v Sušici a v Kašperských Horách, od roku 1961 vyučoval na katedře matematiky Vysoké školy strojní a elektrotechnické a v roce 1990 se stal jejím rektorem. Už v roce 1989 byl v týmu akademiků, kteří začali s podporou studujících prosazovat myšlenku na sloučení VŠSE s plzeňskou Pedagogickou fakultou, tedy na vznik Západočeské univerzity. K němu došlo v září 1991. Jiří Holenda byl nejprve pověřen řízením univerzity, od 1. března 1992 pak zastával funkci rektora.

Prosba ke čtenářům

Čerchovské pohoří v západní části našeho kraje skrývá ve svých lesních masivech i torzo zaniklé obce Bystřice (Fichtenbach). Jedním z mála dochovaných artefaktů je tu pomník obětem 1. světové války. V současné době dochází k jeho obnově. Opraveno bude tělo pomníku i dochované medailonky. Rádi bychom vás, čtenáře magazínu, požádali o pomoc při dohledávání dobových snímků původního vzhledu pomníku před roky 1939 a 1989. Předmětem pátrání je především podoba nedochovaných medailonků a vzhled desky, která byla umístěna v dolní části pomníku.

MÁTE NĚJAKÉ FOTOGRAFIE NEBO JINÉ INFORMACE, KTERÉ BY MOHLY POMOCI?

Kontaktujte Milana Jenčíka na e-mailu milan.jencik@plzensky-kraj.cz nebo na telefonu 724 333 749. Děkujeme!

Zelená Hora bude opět chloubou kraje

Zámek Zelená Hora u Nepomuka, známý zejména z filmu Černí baroni, má zcela mimořádný význam v historii a kultuře českého státu. Plzeňský kraj ve spolupráci s dalšími partnery proto odstartoval práce na jeho oživení. Návštěvníci by díky tomu měli poznat Zelenou Horu také jako působiště sv. Vojtěcha, místo spjaté se zázračnou sochou Panny Marie Zelenohorské, jako areál spojený s nedalekým bývalým cisterciáckým klášterem nebo jako místo nálezu Rukopisu zelenohorského či založení Jednoty zelenohorské.

Kraj nechal zpracovat studii, podle níž by zámek měl do budoucna nabídnout komplexní návštěvní program. Obnovena by měla být prohlídková trasa v zámeckých interiérech, která byla přístupná za první republiky. Zájem návštěvníků o novodobé dějiny bude zase jistě lákat expozice založená na příbězích pamětníků období totalitních režimů včetně perzekuce selského stavu, církví, věřících či šlechty.

Dožínky Plzeňského kraje

Několik stovek lidí zaměřilo na Farmu Janko ve Vysoké Libyni. Právě tady se v sobotu 9. září uskutečnily Dožínky Plzeňského kraje. Návštěvníci měli jedinečnou možnost vidět dožínkový průvod, zdobení koní a povozu, zatancovat si s Folklořním souborem Úsměv Horní Bříza a ochutnat lokální potraviny. Někteří výrobci také získali ocenění v soutěži Regionální potravina Plzeňského kraje 2023.

PLASY SKRÝVAJÍ POKLADY

Horní patro konventu plaského kláštera není ani po rekonstrukci běžně přístupné. Ukrývá totiž studijní depozitář mobiliárních fondů. Je zde uloženo vybavení hradů, zámků a klášterů, tedy předměty, které nejsou vystaveny na prohlídkových trasách, případně na své vystavení trpělivě čekají. Našli bychom tu nábytek, obrazy, grafická díla, porcelán, textil, koberce, sklo, předměty z kovů, zbraně nebo třeba fotografie.

Posláním depozitáře je udržovat to všechno tak, aby se z věcí jednou mohly těšit další generace návštěvníků památek. Depozitář mohou navštívit badatelé, ale úplně zkrátka nepřijde ani veřejnost. Pro ni totiž nabízí program pro školy nazvaný Práce v bílých rukavičkách.

Hromadná doprava už není „socka“

Znáte pojem „jezdit sockou“? Ještě donedávna se tak hanlivě označovalo cestování veřejnou dopravou. Plzeňský kraj se rozhodl pohled cestujících změnit a díky tomu jezdí v současné době po našem kraji jedny z nejmodernějších vozidel ve veřejné dopravě v celé střední Evropě. Ty tam jsou doby, kdy se v létě dalo ve voze ochladit jen otevřením okénka, funkční klimatizace se stává samozřejmostí, stejně jako nasazování nejmodernějších technologií, jako je možnost platit jízdné plzeňskou a bankovní kartou či mobilními aplikacemi a e-shopem ČD, moderní akustické i vizuální informační systémy pro cestující, možnost připojení k wi-fi či ergonomická sedadla nebo zásuvky pro dobíjení drobné elektroniky včetně USB portů.

Panteři a žraloci nabízejí pohodlí

Na železniční trati směrem na Cheb, Horažďovice–předměstí, Klatovy i Beroun se elegantně pohybují elektrické jednotky RegioPanter. Cestující s omezenou pohyblivostí, maminky s kočárky i cestující s těžkými kufry v nich ocení především bezbariérovou část. Díky kvalitní dynamice jízdy v mnoha případech vlaky RegioPanter přinesly zkrácení doby jízdy.

Z Plzně do Domažlic už podobné soupravy jezdí bezmála deset let. Jmenují se RegioShark – neboť jejich čelo připomíná žraloka. A se žraločí rychlostí také svoji trať zdolávají.

Na tratích směr Cheb a Beroun je navíc možné plně využít všech benefitů nově zrekonstruované infrastruktury, cestující zejména ocení pohodlný nástup a výstup do vlaku na nástupištích ve výšce podlahy vagónů.

Pohodlí i v modrých autobusech

Podobný komfort si mohou cestující vychutnávat i ve flotile modrých autobusů na všech linkách v objednávkové Plzeňského kraje. Náš kraj patří k nemnoha krajům, ve kterých jsou veškeré spoje zajištěny částečně nízkopodlažními autobusy. Samozřejmostí je i moderní informační a odbavovací systém ve všech vozidlech. Víte, že skutečně ve všech vozidlech je možné platit bezkontaktní bankovní kartou a nejsou zde žádné výjimky?

Do Českého lesa míří lišky

Na novější vozidla se mohou těšit i cestující, kteří k cestování využívají lokálky a méně vytížené tratě. V polovině prosince vyjedou na trať z Horažďovic–předměstí do Klatov a Domažlic modernizované jednotky Stadler RS1 v barvách Plzeňského kraje. I zde se cestující dočkají klimatizovaných, částečně bezbariérových vlaků, což výrazně zvýší kvalitu cestování.

Na Plzeňsku a ve zbylé oblasti Českého lesa budou nasazena nová či modernizovaná vozidla za rok. Půjde o deset nových jednotek RegioFox, které konstrukčně vycházejí z vozidel RegioShark a které nabídnou stejnou kvalitu cestování.

INTEGROVANÁ DOPRAVA PLZEŇSKÉHO KRAJE

Modernizují se i nádraží

S kvalitou veřejné dopravy souvisí i infrastruktura, především tedy zastávky a peróny, které umožňují pohodlné nastupování a vystupování z nízkopodlažních vozidel.

Na železnici intenzivně spolupracuje POVED se Správou železnic na přípravě rekonstrukčních prací, které mimo jiné zahrnují i úpravy a výstavbu zastávek. V současné době jsou už plně vyřešeny tratě z Plzně na Cheb či Prahu, ale také například regionální trať z Rokycan do Příkonic nebo šumavská trať Klatovy – Železná Ruda – Alžbětín. Další v pořadí jsou tratě z Plzně na Domažlice, České Budějovice, Klatovy a Žihl. Ale pracuje se i na lokálních projektech, jako je třeba výstavba nové zastávky v Dýšině.

V případě autobusové dopravy je klíčová spolupráce zejména s obcemi. Velkým tématem je přestavba a návrhy nových přestupních uzlů. Příkladem mohou být třeba nové přestupní uzly v Blovicích, Nepomuku či Přešticích nebo připravovaný přestupní uzel u klatovského nádraží.

Klatovská nemocnice nově pomůže s alergiemi

Jste z okolí Klatovska či Domažlicka? Trápí vás alergie nebo potíže s imunitou, ale lékařská péče ve vašem okolí je hůře dostupná? Nově můžete navštěvovat imunologicko-alergologickou ambulanci Klatovské nemocnice. Nemocnice jejím zprovozněním reagovala na zvýšenou poptávku po těchto službách – řada pacientů z Klatovska a Domažlicka totiž musela čekat na termín několik měsíců a pak dojíždět desítky kilometrů.

Nová ambulance je určena pacientům starším deseti let. Naleznete ji v 1. patře budovy č. 3, resp. budovy C před areálem nemocnice v ulici Pod Nemocnicí. Každé úterý a středu od 9 do 12 hodin zde ordinuje MUDr. Karolína Koželuhová a MUDr. Jana Hanzlíková. Návštěvu u nich zvažte, pokud vás trápí třeba časté

dráždění očí, trpíte chronickou rýmou nebo máte záchvaty alergického astmatu. Na základě výsledků komplexního vyšetření vám doporučí terapii pro zmírnění vaší alergie. Pokud trpíte častými anafylaktickými reakcemi, třeba po bodnutí hmyzem nebo po konzumaci určité potraviny, dostanete od nich pohotovostní balíček. Ten může obsahovat léky i adrenalinový autoinjektor.

Možná vás trápí jiné potíže – jste často nemocní či unavení nebo se u vás opakovaně objevují nejrůznější virové i bakteriální infekce. Pak je možné, že trpíte tzv. imunodeficiencí. V ambulanci podstoupíte vyšetření, které vám poskytne údaje o stavu a parametrech vaší buněčné a protilátkové imunity. Na základě výsledků vám personál doporučí další léčbu.

Nová imunologicko-alergologická ambulance je určena pacientům starším deseti let.

Naleznete ji v 1. patře budovy č. 3, resp. budovy C před areálem nemocnice v ulici Pod Nemocnicí.

Kraj podpoří seniory a osoby se zdravotním postižením

Podpora sociální práce a sociálního začleňování, to je název projektu Plzeňského kraje, jehož prostřednictvím chce kraj pomáhat specifickým skupinám obyvatel. Chce zajistit, aby tito lidé byli zařazeni do pracovního procesu a běžného života a aby se co nejvíce snížilo riziko jejich sociálního vyloučení. Projekt nyní získal dotaci ve výši téměř sedm a půl milionu korun na tříletou realizaci, a to v rámci operačního programu Zaměstnanost plus. Díky získaným penězům může kraj zaměstnat více lidí, kteří budou vykonávat sociální práci se zaměřením třeba na osoby, které se právě úspěšně vyléčily z nějaké závislosti a snaží se o návrat do společnosti i pracovního režimu. Nebo se budou věnovat osobám se zdravotním postižením, cizincům, seniorům a dalším skupinám lidí, jimž hrozí sociální vyloučení. Klíčovou osobou projektu bude tzv. case

manager. Ten bude rozhodovat o tom, jaké budou mít postupy a poskytované služby konkrétní podobu. Samozřejmě s ohledem na cílové skupiny. Předpokládá se, že sociální pracovníci budou v rámci projektu Podpora sociální práce a sociálního začleňování úzce spolupracovat s obcemi a městy a poskytovateli sociálních a zdravotních služeb. Realizace tohoto projektu s registračním číslem CZ.03.02.01/00/22_009/0001609 započala 1. září.

**Spolufinancováno
Evropskou unií**

Řemeslo má zlaté dno

Pro žáky škol ve třech věkových kategoriích a účastníky kroužků v domech dětí a mládeže a Techmania Science Center

Přihlásit mohou vlastnoručně vyrobený předmět bez omezení techniky

Gymnazista roku

Vědomostní soutěž pro studenty gymnázií

Technická olympiáda Plzeňského kraje

Pro týmy středoškoláků

mKONTEXT

On-line matematická soutěž pro středoškoláky

Kontext

On-line soutěž v porozumění anglickému odbornému textu pro žáky středních škol

Téma: Umělá inteligence a automatizace

ŠKOLÁCI MŮŽOU OPĚT SOUTĚŽIT

I v letošním školním roce se mohou žáci od mateřských až po střední školy těšit na mnoho soutěží pořádaných na podporu technického a odborného vzdělávání. Na ty neúspěšnější pak čekají hodnotné ceny.

MINIDRON 2023

Pro studenty SŠ

Úkolem bude zvládnout s dronem v časovém limitu vytyčenou trasu

ROBO-VOZÍTKO PLZEŇ 2024

Mezinárodní soutěž pro týmy středoškoláků

Technika má zlaté dno

Smíšené týmy žáků ZŠ a SŠ

Téma: sestrojit funkční delta manipulátor Tripod ze stavebnic Merkur a Boffin.

VYHLÁŠENÍ SOUTĚŽÍ
A PODROBNÉ INFORMACE
JSOU ZVEŘEJNĚNY NA

WWW.PLZENSKY-KRAJ.CZ

PLZEŇSKÝ KRAJ

Marie Horáčková

Narozena 24. prosince 1997 v Plzni
Lukostřelec roku (2018, 2019, 2020 a 2021)

Při lukostřelbě se dá i relaxovat

autor: **Markéta Čekanová** / foto: **Dean Alberga World Archery**

Marie Horáčková o sobě říká, že je holka z Plzně, která střílí z luku. Ve skutečnosti je to ovšem mistryně světa v lukostřelbě, která si svým překvapivým výkonem vybojovala i místo na olympiádě v Paříži.

Zprvu jí spojení jejího jména se slovy olympiáda a mistryně světa znělo nezvykle, ale už si prý zvykla. „Už mi to zní hezky, ale první tři dny po mistrovství jsem si pořád říkala, jestli se probouzím na planetě Zemi, nebo někde jinde. Protože to je opravdu splněný sen. A já jsem dokázala, že když máte natrénováno a věříte v sebe, můžete vyhrát i mistrovství světa,“ říká s úsměvem.

V posledních letech mám pocit, že v českém sportu obecně, zejména v individuálních disciplínách, jsou úspěšnější ženy než muži. Je tomu opravdu tak, nebo se mi to zdá?

O tom jsme si nedávno také povídali. Možná jsme víc vidět, protože média mají ženy raději, ale možná doopravdy víc medailí přivážejí ženy. Ale může to být i tak, že v mužských kategoriích je větší konkurence nebo větší vyrovnanost.

Protože asi většina čtenářů nejsou experti na lukostřelbu, prozradme, že jste první českou lukostřeleckou medailistkou na mistrovství světa v samostatné české historii a že před vámi získala medaili jen Božena Deptová, a to v roce 1961. A jediný titul mistra světa vybojoval František Hadaš v roce 1938. Jak je možné, že od té doby si žádný český lukostřelec na medaili z mistrovství světa nesáhl?

Lukostřelba je velmi specifická v tom, že musí do sebe zaklapnout spousta věcí. Skvělý lukostřelec z vás nebude za rok, za dva. To chce dlouhou, systematickou práci. Problém může být i v tom, že většina lukostřelců jsou amatéři, což znamená, že chodí normálně do práce a teprve po ní trénují. Tím pádem nemůžou jet dvoufázový trénink, nemůžou kdykoli vyjet na soustředění, které by jim pomohlo, nemůžou si halovou přípravu přesunout ven, aby už během zimy stříleli na sedmdesát metrů. To je důležité, jelikož už v dubnu začínají světové závody venku. A trénovat do té doby jen v hale, kde se střílí pouze na osmnáct metrů, to prostě nestačí. Je to perfektní trénink na přesnost, ale celkově je to jiné.

Rozumím tomu správně, že vy ty podmínky máte, že jste profesionální lukostřelec?

Díky svému úspěchu už jsem profesionál. Předtím jsem byla, abych tak řekla, poloprofík. Ale díky tomu, že studuji na Západočeské univerzitě, je moje situace přeci jen jednodušší. Skloubit školu a trénink jde snáz. Škola mi vychází hodně vstříc a já se na druhé straně snažím udělat všechny zkoušky na první pokus. Hodně mi pomáhalo i stipendium UNIS od Vysokoškolského sportovního centra Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy VICTORIA.

Jak tedy vypadá váš běžný den? Kolik hodin má?

Přála bych si, aby jich měl víc než čtyřicet... Snažím se neukrajet si ze spánku, protože to je jedna z klíčových věcí, a to nejen pro sport, ale vůbec pro fungování těla.

Pokud to jde, snažím se ve škole domluvit, abych mohla odjet na všechny tréninkové kempy a závody. Tréninky jsou dvě až tři hodiny dvakrát denně na střelnici plus hodina v posilovně nebo běh či plavání. Sport je vlastně práce na plný úvazek.

Co studujete?

Jsem na pedagogické fakultě na magisterském studiu, takže by ze mne měla být učitelka tělesné výchovy a výchovy ke zdraví.

To jsou asi obory, kterým jako sportovec rozumíte. Nebo jste se ve škole dozvěděla něco, co jste předtím nevěděla?

Nejvíce mě bavilo předchozí bakalářské studium, které bylo zaměřené přímo na tělesnou výchovu a sport a směřovalo více k trenérství. Tam jsem se víc naučila, jak pracovat s dětmi, jak jim systematizovat trénink a další zajímavé věci. Teď, na magisterském studiu, už je to víc o pedagogice a to je pro mne nový rybníček. Už jsem absolvovala praxe a bavilo mě to, takže po skončení sportovní kariéry asi povede moje cesta tudy.

Vraťme se k olympiádě. Paříž bude vaší druhou olympiádou. Už víte, jak bude vypadat vaše zavazadlo nebo zavazadla?

Předpokládám, že zase vyfasujeme něco od Českého olympijského výboru. Do Tokia to byla velká krásná taška plná skvělé-

ho oblečení. Do Paříže je třeba se vybavit na jakékoli počasí – i když bude léto, může přijít chladný den nebo déšť. A luk bude v kufru, který s sebou tahám celý rok.

A nějaký maskot pojede taky?

Ne. Talismany, které by musely jezdit se mnou, nemám. Ačkoli do Tokia jsem pár štěstíček dostala a ta jela se mnou všechna. Včetně obrázku, který mi namalovala naše desetiletá svěřenkyňe.

Pojďme si teď lukostřelbu představit blíže. Je to těžký sport?

Každý sport nebo každá dovednost, kterou člověk chce dělat dobře a poctivě, je náročná. U lukostřelby záleží na tom, jak se jí chcete věnovat, jak ji chcete dělat. Někdo je spokojený, že střílí do třiceti metrů a že se trefí do terče, a je to pro něj skvělý relax. Závodní střelci už musí umět zkoordinovat hlavu a tělo, mít jemnou motoriku, umět vnímat své tělo, mít dobrou techniku a mít ji zajetou – a to už je velmi náročné.

Jak důležitý je dech?

Já sama nevím, jak vlastně dýchám. Existují teorie, jak dýchat správně. Zjednodušeně bych řekla, že nejdůležitější je dýchání mezi šípy, které funguje svým způsobem jako relaxační.

Dá se při lukostřelbě opravdu relaxovat?

Japonská lukostřelba kjódó je vysloveně relaxační technika. Nejde v ní o to zasáhnout terč, ale udělat určitý rituál. A když se člověk dokáže zavřít do vlastního světa, tak relaxovat může. Já se na střelnici taky dokážu uzavřít a jsem jen já tady a teď. Vy-pnu hlavu a zmizí všechno, co jinak musím řešit.

V jednom rozhovoru jste vysvětlovala, že každé natažení těti-vy vašeho luku je, jako byste zvedla sedmnáctikilovou činku. A pak jste říkala, že za jeden trénink vystřelíte čtyři sta šípů. Takže za jeden trénink navzpíráte jednou rukou 6 800 kg? Jak posilujete tu druhou?

Při střílení nejde o ruce. Hlavní svaly, které jsou zapojené, jsou svaly zádové a mezilopatkové. A každá polovina těla se na tom podílí nějak jinak. Ale samozřejmě musím chodit do posilovny a kompenzovat to.

Vy máte lukostřelbu doslova v genech. Trénuje vás tatínek, maminka byla na olympiádě v Pekingu. Bohužel před několika lety zemřela. Máte někdy na závodech pocit, že je tam s vámi?

Nejen na závodech! Je s námi pořád a my se sestrou z toho čerpáme. Máme po ní velkou mentální sílu a hodně nás toho naučila.

Co vám stihla předat do života – ať už jako lukostřelkyně, nebo jako žena?

Naučila nás všechno, včetně skromnosti. A hlavně nám vstúpila, že na světě není jen lukostřelba. Že je tu i život okolo a ten je mnohem důležitější. Takže já mám teď sport na prvním místě, ale zároveň vím, že paralelně s ním je i jiný svět a že sportovní kariéra nebude trvat věčně.

Máte před sebou necelý rok do olympiády. Co bych vám měla popřát?

Udržet si čistou hlavu a stát nohama na zemi. A aby vydrželo zdraví.

Kraji to na plátně sluší

Plzeňský kraj je mezi filmaři čím dál oblíbenější a vyhledávanější lokalitou.

Má totiž atraktivní místa, která se do filmů hodí. Kde a co se u nás natáčelo, prozrazuje putovní výstava **Plzeňský kraj na filmovém plátně**.

Že to našemu regionu před kamerou sluší, si však všimli filmaři už dřív. Představil se například v kultovním seriálu Policie Modrava, který je doslova reklamou na krásy Šumavy. Její přírodu mohli obdivovat diváci i ve snímku Divá Bára či legendární trilogii s Tomášem Holým ve filmech Pod Jezevčí skálou, Na pytlácké stezce a Za trnkovým keřem. Na Kašperku či na Mouřenci se odehrávala velká část oblíbené pohádky Anděl Páně. Ostatně Jiří Strach, režisér této pohádky, přímo v Kašperských Horách a v Plzni natočil i další svůj film, Vůně vanilky.

Filmaři ovšem v našem kraji nemíří pouze na Šumavu. Za zmínku stojí i natáčení seriálu Zdivočelá země v obci Úterý nebo Cesta do lesa na Rabštejnsku. Řada tuzemských i zahraničních snímků také vznikala v klášteřích Plasy, Kladruby či Chotěšov nebo v jízdnárně ve Světicích u Tachova.

www.filmplzen.cz

Výčet filmů a seriálů, které v našem regionu vznikaly, je obsáhlý. Některá místa se od doby natáčení změnila k nepoznání, na jiných zub času nezanechal žádné stopy. Všechny lokace ale mohou být výzvou k výletu – k filmovému putování. Na stránkách Regionální filmové kanceláře Plzeňského kraje můžete sledovat další tipy na zajímavé lokality, které znáte z filmového plátna či televizních obrazovek.

Kde můžete výstavu vidět?

Veletrh cestovního ruchu ITEP v Plzni, 21.–23. září

Filmový festival Finále Plzeň, 23.–27. září

Přeštice, 29. září–10. října

Festival Filmové Kašperské Hory, 27.–29. října

Domažlice, 2.–9. listopadu

Kino Šumava v Klatovech, 10.–24. listopadu

Kino v Tachově, 27. listopadu–11. prosince

BEDNÁŘ, NOŽÍŘ A PIVO

Pivovarský bednář Karel Hofman z Plzně a nožíř Václav Antoš z Dolní Bělé – Vrtba – to jsou letošní novopecení nositelé titulu Mistr tradiční rukodělné výroby Plzeňského kraje. Na Seznam nemateriálních statků tradiční lidové kultury Plzeňského kraje zároveň přibylo něco pro náš kraj charakteristického: pivní kultura.

Karel Hofman pracuje v bednářně Plzeňského Prazdroje čtrnáct let. Je pokračovatelem bednářského řemesla, které bylo v Plzeňském Prazdroji obnoveno ve druhé polovině 90. let minulého století. V roce 2012 byl slavnostně pasován na bednáře a dnes je vedoucím bednářny. Jeho hlavní prací je údržba a oprava dřevěných sudů a kádí v historickém sklepě Prazdroje. Dále se věnuje výrobě drobných dřevěných výrobků, jako jsou korbele, korbílky, pohárky, dřevěné hodiny ve tvaru dna dřevěného sudu, vyřezávaná dna s různou bednářskou tematikou pro vybavení interiéru restaurací a hospod. Snaží se, aby bednářské řemeslo v Plzeňském Prazdroji přetrvalo i pro budoucí generace.

Václav Antoš se vyučil zámečníkem, ale po ukončení školy se živil i jako dřevorubec nebo řidič nákladáku. V roce 2004 se začal věnovat zhotovování pažeb k dlouhým zbraním a od roku 2013 také kovářskému řemeslu. Je znám především výrobou damaškových nožů. Damašková ocel se vyznačuje specifickou povrchovou úpravou a výbornými užitnými vlastnostmi. Václav Antoš vyrábí originální nože různých typů, zejména pak lovecké, k nimž vlastnoručně zhotovuje také ručky či střenky a kožená pouzdra. Ve své práci je samouk a ke zdokonalování vlastních dovedností se inspiruje požadavky svých zákazníků.

Pivní kultura v Plzeňském kraji zahrnuje historii, vývoj a současnost projevů tradiční lidové kultury, tedy zvyků, tradic a pojmosloví, ve sladovnictví, pivovarnictví, bednářství a pohostinství. Nepřehlídí ani roli hospody jako sociálního a kulturního fenoménu, včetně kultury čepování piva a role štamgastů, či fenomén domovarníků.

Prvním nositelem projevů tohoto nemateriálního statku tradiční lidové kultury Plzeňského kraje se stala společnost LUKR CZ a.s., vlastník a provozovatel Pivovaru PURKMISTR® a pohostinského zařízení PURKMISTR Pivovarský dvůr Plzeň v Plzni-Černicích, a to s ohledem na kontinuální tradici pivovaru a zachované živé projevy zvyků, tradic a pojmosloví pivní kultury.

Soutěž Památka Plzeňského kraje 2022 zná své vítěze

Na dvě desítky velkých i drobných nemovitých památek bojovalo letos o titul Památka Plzeňského kraje 2022. V kategorii stavby odborná porota nejvýše ocenila celkovou opravu areálu venkovské usedlosti čp. 30 s chalupou čp. 19 ve Studené na severním Plzeňsku. Rekonstrukce zahrnovala opravu roubených konstrukcí, opravu střech i truhlářských prací a nakonec byla usedlost vybavena i dobovým nábytkem.

Druhé místo získala obnova Pražské (Červené) brány městského opevnění v Horažďovicích a na třetím místě se umístila celková obnova kaple sv. Judy Tadeáše ve Štítarech u Hostouně. Hlavní cenu v kategorii pro sochy a drobnou architekturu

získalo restaurování soch sv. Pavla a sv. Jana v areálu kostela Narození Panny Marie Na Horničce v Plzni-Křimicích.

Kromě odborníků udílela své hlasy rekonstruovaným památkám také veřejnost. Té se nejvíc líbila obnova omítek, fasád a plechové krytiny věže kostela sv. Bartoloměje ve Volduchách a restaurování a přemístění sochy Panny Marie Immaculaty v Podmoklech.

Soutěž Památka Plzeňského kraje se konala popáté a vítězové si odnesli originální skleněnou plastiku a pamětní list. Cílem soutěže je ocenit úsilí vlastníků památek a motivace dalších, aby o své kulturní dědictví pečovali a zachovali je tak i pro další generace.

ITEP se vrací v září

Od čtvrtka 21. do soboty 23. září budou haly Lokomotivy v Plzni opět patřit Mezinárodnímu veletrhu cestovního ruchu ITEP. Letošní ročník se ponese v industriálním duchu a formou soutěžní stezky bude představovat industriální památky a provoz z celého Česka. Partnerem veletrhu je Moravskoslezský kraj, který představí mimo jiné Technotrasu, odkazující na technickou a řemeslnou vyspělost severní Moravy a Slezska. Připraven bude také edukativní program pro základní a střed-

ní školy a řada cestovatelských a tematických přednášek. Pro návštěvníky bude na veletrhu také stezka po industriálních cílech s možností vyhrát zajímavé ceny v podobě například poznávacích zájezdů. Chybět pochopitelně nebudou ani tuzemští a zahraniční vystavovatelé z řad měst, regionů, destinationálních společností, cestovních kanceláří nebo gastronomie. Poznejte krásy z Čech, Moravy, Slezska i zahraničí na jednom místě.

Téma: Střední školství a potřeby zaměstnavatelů

Reflektuje podle vás struktura studijních a učebních oborů na středních školách potřeby zaměstnavatelů? Co by mohl kraj v této oblasti ještě zlepšit a co je nezbytné udělat ještě do konce funkčního období?

Rudolf ŠPOTÁK (PIRÁTI)
hejtman Plzeňského kraje

V našem kraji funguje Pakt zaměstnanosti jako otevřená platforma propojující zaměstnavatele, veřejnou správu a další instituce, které se v Plzeňském kraji zabývají zaměstnaností, vzděláváním a trhem práce. Tato spolupráce spočívá zejména ve sdílení informací a hledání shody na způsobech řešení specifických problémů regionálního trhu práce. Obsah a zaměření jednotlivých oborů vzdělávání jsou dnes sice přizpůsobovány požadavkům zaměstnavatelů i dlouhodobým trendům souvisejícím s automatizací a robotizací. Nicméně při návštěvách zaměstnavatelů se setkávám i s jejich požadavky na odbornou manuální činnost – tj. profese mechaniků, elektromechaniků, zámečníků a svářečů. Zaměstnavatelé jsou také ochotni stále více spolupracovat se školami v regionu, umožňují stáže, podílejí se na výuce. Společně s Paktem zaměstnanosti a školami se proto budeme snažit více zaměřit na nábor žáků do oborů, které budou mít perspektivu. Propojování požadavků firem s nabídkou vzdělávání v regionu, pořádání kulatých stolů a rozvoj partnerství mezi zaměstnavateli a středními školami je prioritou Plzeňského kraje. Stále důležitějším se stává také další vzdělávání těch, kteří už střední školu absolvovali a vstoupili na trh práce. V rámci tzv. Národní soustavy kvalifikací si mohou průběžně doplňovat vzdělání podle potřeb zaměstnavatelů.

Vladimír KROC (ANO 2011)
náměstek hejtmana pro oblast školství a sportu

Potřeby trhu práce pozorně sledujeme a snažíme se jim přizpůsobovat strukturu i obsah oborů z hlediska požadavků. Prostřednictvím paktu zaměstnanosti jsme v úzkém kontaktu se zaměstnavateli a snažíme se sledovat také dlouhodobé trendy s využitím predikčních modelů. Podařilo se nám posílit kapacity, inovovat vzdělávací programy v souvislosti s automatizací a robotizací a nyní se zaměřujeme na reflexní digitalizaci, řešíme inovace vzdělávacích oborů pro logistiku. Na pořadu dne je také strojírenství a elektromobilita.

Potěšující je, že nezaměstnanost absolventů našich odborných škol patří k nejnižším v republice a nezaměstnanost absolventů nematuritních oborů je vůbec nejnižší. Nabídka struktury oborů je ne vždy podpořena zájmem žáků včetně strojírenských oborů.

Chceme více podporovat spolupráci firem a škol v zapojení odborníků z firem do výuky ve školách, sponzorování škol vč. spolupráce při náborových aktivitách žáků ZŠ. Další možnosti jsou exkurze a návštěvy žáků a studentů na pracovišti firem a poskytování odborné praxe žákům a studentům.

Potěšující je, že nezaměstnanost absolventů našich odborných škol patří k nejnižším v republice a nezaměstnanost absolventů nematuritních oborů je vůbec nejnižší.

Rudolf SALVETR (ODS)
zastupitel Plzeňského kraje

Plzeňský kraj dlouhodobě usiluje o to, aby pokryl potřeby zaměstnavatelů. Podporu technickému vzdělávání dává na základě dat od regionální rozvojové agentury formou motivačních pobídek. Podstatnou roli hraje spolupráce s místními firmami. Díky tomu se zvyšuje zájem studentů o technické obory. V rámci kraje ČR jich máme druhý nejvyšší počet. Ani tak potřeby zaměstnavatelů nejsou naplněny. Značný problém je ve strojírenských oborech.

Situace se nezmění z roku na rok. Musíme pokračovat nejen ve spolupráci s firmami. Důležitou roli může sehrávat i ZČU. S městy a odbornými školami se jí daří zajímavou, nenásilnou formou popularizovat „techniku“ a probouzet zájem studentů o ni. Na některých aktivitách se jako město podílíme i přímo v Klatovech.

Na základě jasně doložitelných dat je potřeba trpělivě vysvětlovat rodičům budoucích studentů (i studentům samým), že absolventi technických oborů naleznou pracovní místo, mají perspektivu profesního růstu a dobrého ohodnocení. Je úkolem politické reprezentace kraje intenzivně se touto problematikou zabývat. Udržení lidí v kraji, kteří k němu mají vztah a uplatní se zde, je základní podmínkou pro jeho další rozvoj.

Jiří VALENTA (KSČM)
zastupitel Plzeňského kraje

Odpověď není jednoznačná! Zatímco některé školy skladbou oborů plně odpovídají potřebám měnícího se pracovního trhu, u jiných je to problematické. Z osobní zkušenosti např. vím, že v důsledku technologické revoluce prudce narůstá poptávka po studiu na elektrotechnické průmyslovce, jejíž absolventi se o své uplatnění bát nemusí. Obdobně dobře se uplatní řemeslníci a technici ve stavebních oborech. Rozvojem prochází studijní či učňovské obory po liniích služeb, obchodu, gastronomie, turistiky či volnočasových aktivit aj. Je zřejmé, že obecně stoupají požadavky významných zaměstnavatelů na „tvrdé“ znalosti, a to zejména technického rázu, ale současně u nich vzrůstá zájem o odborníky se znalostmi tzv. „měkkými“, jako jsou umění komunikace a týmové spolupráce. Požadavkem doby jsou i předpoklady vytrvalostní a také schopnost učení se novým věcem v neustále se měnícím prostředí. Lze ale říci, že i ten, který není technicky predisponován, dostane na trhu práce vždy svoji šanci! Kraj musí fungovat jako klíčový moderátor debaty mezi zřizovanými školami a podnikatelským sektorem a ze společné diskuze potom generovat a realizovat tvorbu výhledové koncepce středškolské sítě, zejména v souvislosti s její oborovou strukturou.

Vladimír TICHÝ (STAN)

předseda Výboru pro výchovu, vzdělávání a zaměstnanost

Mapování situace na trhu práce, plánování potřeby absolventů jednotlivých, především technicky zaměřených oborů a koordinace stávajících aktivit je stále aktuálním tématem ve školství. Plzeňský kraj dělá celou řadu kroků, které přispívají k tomu, že se situace mění ve prospěch technicky zaměřených oborů. Jsou to různé motivační stimuly pro žáky, kteří se rozhodnou pro studium učebních oborů, například příspěvek 500 Kč měsíčně na ubytování v domově mládeže. Ale za prioritní považují fungující spolupráci škola – firma v průběhu celého studia žáků, tj. včetně jejich získávání v přijímacím řízení. Navíc je třeba do této spolupráce zapojit rodiče žáků, kteří mají rozhodující vliv na výběr oboru studia. Rodiče mohou s žáky navštívit tzv. prezentace středních škol, které se každoročně konají v jednotlivých okresech. Na nich představují střední školy prostřednictvím praktických ukázek, výrobků a doprovodného programu nabídku svých oborů.

Jaroslav ŠOBR (ČSSD)

člen Výboru pro výchovu, vzdělávání a zaměstnanost

Jsem přesvědčen, že struktura studijních a učebních oborů na středních školách vychází z potřeb zaměstnavatelů a trhu práce a průběžně dochází k jejich doplňování, rozšiřování, ale také k zániku některých oborů. V uplynulém školním roce byly nově v nabídce obory Ekonomika a podnikání ve strojírenství, Mechanik elektrotechnik, Elektromechanik pro zařízení a přístroje, Mechanik seřizovač. V minulosti byl na SOU Domažlice zaveden obor zaměřený na vstřikování plastů pro potřeby firmy Gerresheimer Horšovský Týn. Školy spolupracují s firmami (některé i s desítkami firem) a mají tak přehled, jaké požadavky zaměstnavatelé mají.

Vzhledem k rostoucímu počtu žáků v 9. ročnících ZŠ se navyšují kapacity některých oborů na našich středních školách – Zdravotnické lyceum, Pedagogické lyceum, Sociální činnost, Informační technologie, ekonomické, technické i zemědělské obory. Plzeňský kraj jako zřizovatel musí počítat s dostatečnými kapacitami škol a investicemi na vybavení moderními prostředky.

Pozemkové úpravy krajinu chrání a zkrášlují

Co jsou to pozemkové úpravy? V zásadě se při nich dějí dvě věci. Zaprvé, nově uspořádávají práva jednotlivých vlastníků k pozemkům. Zadruhé, děje se tak vždy ve veřejném zájmu. Úpravy tak zpravidla doprovází snaha zlepšit životní prostředí v okolí dotčených pozemků. Zároveň by společně se změnami vlastnických práv mělo dojít i ke zvýšení ekologické stability krajiny. Pozemkové úpravy tak především v posledních letech začaly představovat jeden z neúčinnějších způsobů, jak se česká krajina může adaptovat na změny klimatu a jak je možné řešit důsledky klimatických změn, jako je sucho, přívalové srážky nebo vodní a větrné eroze.

Jak „naplánovat“ krajinu

Pozemkové úpravy mohou pomoci naší krajině zůstat taková, jaká je, ale to se podaří jen v kombinaci s dalšími opatřeními. Jedním z nich je krajinné plánování. To si klade za úkol formovat krajinu tak, aby byla pro nás, lidi, optimálně využita, ale zároveň aby se zachovaly její ekosystémové funkce a udržitelný život v ní. Jedním ze způsobů, jak „naplánovat“ krajinu, jsou modro-zelené infrastruktury. Při nich se například vytvářejí vodní prvky pro zachytávání dešťové vody – akumulární vodní nádrže, mokřady či tůně. To je ta modrá část infrastruktury. V kombinaci se zelenou částí, flórou, pak může docházet ke zvýšení biodiverzity či ke zlepšování kvality půdy nebo stavu podzemní vody. Do této infrastruktury v rámci krajinného plánování spadají také protierozní opatření – meze a příkopy, biocentra a biokoridory, větrolamy a další zelené výsadby.

Obrana proti erozím a lék na úspěšné zemědělství

Eroze půdy je dalším problémem, u jehož řešení mohou být pozemkové úpravy vhodným pomocníkem. Degradace půdy je sice přirozený proces, ale intenzivní zemědělská výroba způsobuje, že tento nevratný proces dramaticky zrychluje. Někteří zemědělci navíc s půdou zacházejí nešetrně – neberou v potaz svahovitost pozemků, jejich sklon nebo jejich délku. Důsledkem jsou narušené odtokové poměry, degradace půdy a znečištění vod.

Pozemkové úpravy by měly pomoci k tomu, aby bylo s půdou zacházeno šetrně a aby se její eroze udržela v přijatelných mezích.

Dalším benefitem pozemkových úprav je, že zlepšují konkurenceschopnost českého zemědělství. Některé farmy jsou totiž hůře technologicky vybavené nebo nezapojují nové poznatky z vědy a výzkumu do praxe – tyto nedostatky zároveň způsobují odliv kvalifikovaných pracovníků do konkurenceschopnějšího zahraničí. Pokud by se upravila vlastnická práva k půdě obdělávané těmito zemědělci, mohlo by to značně zlepšit stav českého zemědělství na evropském či mezinárodním trhu.

Jak se o přírodu pečuje v Plzni a okolí

V Plzeňském kraji se ochrana přírody zaměřuje především na obnovu přirozených funkcí krajiny. Podporuje se zejména zlepšování přirozených funkcí vodních toků – obnovují se mokřady, tůně či vodní nádrže. Zavádějí se protierozní opatření, reguluje se šíření invazivních druhů zvířat nebo se šetrně hospodaří se zemědělskou půdou. Všeobecně se zdůrazňuje zejména význam vody a to, jak utvářet a využívat krajinu v kontextu přizpůsobení se klimatickým změnám. Tato komplexní iniciativa Plzeňského kraje je souhrnně nazývána Zdravá krajina.

Přijďte se dozvědět více

Pozemkové úpravy v kombinaci s konkrétními krajinnými opatřeními jsou tedy důležitým a ve světle klimatické změny nezbytným nástrojem pro zachování naší krajiny zdravé, krásné a příjemné pro život. Zároveň je pochopitelné, že mezi lidmi mohou přetrvávat určité obavy – například strach ze ztráty majetku nebo ze sociálních dopadů těchto opatření. Pokud se chcete dozvědět více a nechat tyto obavy rozptýlit, pak právě vám je určena Konference pozemkových úprav, kterou pořádá Státní pozemkový úřad ve spolupráci s Celostátní sítí pro venkov a Českomoravskou komorou pro pozemkové úpravy. Její 23. ročník se bude konat 5.–6. října v plzeňském kongresovém hotelu Primavera. Mezi tématy bude patřit třeba agrolesnictví, zalesňování, převody majetku na obce nebo monitoring eroze.

Nevíte si rady
s nastavením
svého telefonu
nebo tabletu?

Potřebujete pomoci
s ovládáním svého
chytrého zařízení?

Chcete se naučit
využívat svůj telefon
či tablet naplno?

Studijní a vědecká knihovna Plzeňského kraje nabízí
v rámci projektu Digitální odysea **zdarma pro seniory 65+**

Čtyřhodinový seminář: Jak na chytrý telefon a tablet
pro 5–12 přihlášených účastníků

Kde: Studijní a vědecká knihovna Plzeňského kraje,
Smetanovy sady 179/2, vzdělávací centrum (1. patro)

Kdy: 27. 9. 2023 (13:00–17:00)
13. 11. 2023 (9:00–13:00)
22. 11. 2023 (9:00–13:00)

Individuální poradenství

Náš proškolený pracovník vám pomůže s nastavením
a ovládáním vašeho zařízení (objednání předem nutné)

Naučíme vás na vašem telefonu/tabletu:

- základy jeho nastavení a ovládání
- využívat bezpečně internet
- používat užitečné aplikace

Přihlásit se na seminář nebo
individuální konzultaci můžete
na následujících kontaktech:

Markéta Mašátová
778 979 096, 377 306 940
masatova.marketa@svkpk.cz

více informací na
svkpk.cz/digitalniodysea

Pro děti i dospělé

NOC VĚD CŮ

6/10

2023

Tajemství / Plzeň

Kampus Západočeské univerzity / Plzeň-Bory / od 18:00 do 22:00

Nechejme vědu, ať prozradí svoje tajemství.
Zkoumejte, objevujte a bavte se poznáváním.

www.nocvedcu.cz

Projekt SCIENCEch 22-23 je přidruženou akcí MSCA a Evropské občanské iniciativy podpořené programem Marie Skłodowska Curie actions. Vyzva: HORIZON-MSCA-2022-CITIZENS-01 (Marie Skłodowska-Curie actions European Researchers' Night 2022-2023).

NÁRODNÍ KOORDINÁTOR

LOKÁLNÍ ORGANIZÁTOR

DALŠÍ PARTNEŘI

ZA PODPORY

